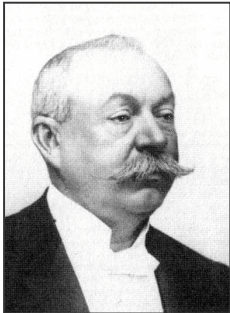

Pražskou stopou za Aloisem Elhenickým (1844 – 1915)

Zamyšlená tvář lhenického rodáka znovu shlíží po 110 letech ze staré fotografie (1897) na čtenáře knižní novinky pražského nakladatelství Perseus. Kniha se jmenuje **Slavné osobnosti v dějinách Prahy 5 – příběhy nevšedních životů**. Má téměř 400 stránek a k vydání ji připravili Jarmila a Hugo Schreiberovi. V rámci celkem 107 životopisných medailonků osobností spjatých s pražským Smíchovem (např. spisovatel Jakub Arbes, cestovatel Josef Kořenský, malíři Adolf a Karel Liebscherové, W. A. Mozart na Bertramce, herec Jindřich Plachta, podnikatel František Ringhoffer) jsou zaznamenány také pražské stavební stopy díla Aloise Elhenického.

Na Smíchově se Elhenický usadil v čp. 208 roku 1879. Dům se zároveň stal sídlem jeho stavební firmy. Jeho nejvýznamnějšími stavbami jsou: areál ústředních jatek v Praze – Holešovičích (1893, dnes nemovitá kulturní památka), palác Hypoteční banky na Senovážném náměstí (1894), smíchovská neobarokní budova s kanceláři Schwarzenberského skladu dřeva a navazující vorový přístav, autor-
ský projekt Ústavu slepců v Košířích (1891-93, dnes Ústav pro mládež s vadami zraku), vinohradská polovina budovy pražského hlavního nádraží, škola na Uhelném trhu, výstavný obytný dům v ulici V Jámě a ve výčtu nemůže chybět ani chrám sv. Jakuba Většího v dnešní Praze - Stodůlkách, který mám z okna na dohled. Do starostenského funkčního období inženýra Elhenického spadalo mj. i vybudování přístavu na Císařském ostrově (1899 - 1903 ho stavěli dělníci fy Lanna) a „*právě on to byl, který všemožně se přičiňoval, aby postaven byl chrám ve slohu románském na Malvazinkách, vystavěny smíchovské budovy školní, provedeno elektrické osvětlení města. Za tyto a jiné zásluhy vyznamenán byl r. 1893 rytířským řádem císaře Františka Josefa.*“

A co o něm ještě víme? Kratičce lze připomenout, o čem už se psalo dřív ve Lhenickém zpravodaji: Alois se narodil v městysi Lhenice čp. 155 (nyní čp 128 - Sklenářů) dne 7. června 1844. Ještě téhož dne byl pokřtěn ve farním chrámu sv. Jakuba Většího. Jeho otec, jménem Kašpar Elhenický, narozený v roce 1815 je při křtu syna v matrice zapsán jako mistr truhlář v čísle popisném 155 a byl synem Václava Elhenického, ševce z čp. 103, (dnes čp. 123 - Elhenických). Aloisova maminka se jmenovala Barbora, za svobodna Erhartová, narozená přibližně roku 1818. Jejimi rodiči byli Josef Erhart, sklenář (Glasermeister) ze Lhenic čp. 155 (Sklenářů, dnes čp. 128) a Marie rozená Tinhoferová z tkalcovny v domě starého čp. 57 – dnes čp. 68.

Po odchodu ze lhenické školy vystudoval mladý Alois píseckou reálku a byl přijat ke studiu inženýrského stavitelství na pražskou techniku. Tu absolvoval roku 1869. S inženýrským diplomem v kapse byl přijat do císařské a královské podnikatelské firmy E. Muzika a spol., kde působil deset let jako technik při výstavbě železničních drah. Zde se r. 1879 také úspěšně zhostil stavitelské zkoušky. Výnosem c. k. místodržitelství pak obdržel koncesi stavitele pro Prahu a civilního geometra na Smíchově. Zde se stal i členem obecního zastupitelstva a následně v letech 1888 – 1906 starostou města Smíchova. Stavitelské koncese se ovšem pro své starostenské období vzdal, takže k případnému střetu zájmů nedošlo.

Koncem jara, 23. května 1888, byl přijat mezi členy Spolku inženýrů a architektů a stal se také zakládajícím členem České matice technické. O deset let později byla jeho práce oceněna na prestižní výstavě architektury a inženýrství stříbrnou medailí hlavního města Prahy (1898). Není příliš známo, že ze získaných finančních prostředků pak na prahu 20. století také na severu Čech vybudoval, vlastnil a řídil v Obrnicích u Mostu prosperující továrnu na hliněný a cihelný sortiment s výrobou glazovaných střešních tašek. Roku 1907 byl jmenován pražským stavebním radou. Po prací naplněném životě zemřel ve svém domě na Smíchově dne 23. 10. 1915. Pochován je na pražských Olšanech.

Miloslav Trnka